

PROGRAMA DE VIGILÀNCIA DE LA INFLUENZA AVIÀRIA

AUTORITZACIÓ I VIGILÀNCIA DE LES AUS UTILITZADES COM A RECLAMS DE CAÇA D'AUS AQUÀTIQUES (ENZES)

1. OBJECTE:

La Decisió de la Comissió de Decisió d'Execució (UE) 2018/1136 de la Comissió de 10 d'agost de 2018 sobre mesures de reducció de riscos i de reforç de la bioseguretat i sistemes de detecció precoç en relació als riscos que plantegen les aus silvestre pel que fa a la transmissió dels virus de la grip aviària d'alta patogenicitat a les aus de corral, estableix els requisits per poder autoritzar la cacera amb reclams.

Aquests condicionants es troben recollits a l'ordenament jurídic estatal mitjançant l'Ordre APA/2442/2006, de 27 de juliol (i modificacions posteriors), per la qual s'estableixen les mesures específiques de protecció en relació a la influença aviària. Aquesta ordre estableix a l'article 5 la prohibició de l'ús d'aus dels ordres *Anseriformes* i *Charadriiformes* per ser utilitzades com a reclams de caça d'aus aquàtiques a qualsevol dels municipis inclosos dins els municipis considerats d'especial risc d'introducció de la malaltia.

No obstant això, l'Ordre ARM/3301/2008, de 14 de novembre modifica l'article esmentat anteriorment de tal manera que, sota una sèrie de condicions, l'autoritat competent podrà autoritzar i regular l'activitat amb aus dels ordres *Anseriformes* i *Charadriiformes* que siguin utilitzades com a reclams de caça (enzes).

Atès l'interès de la Federació Catalana de Caça de les Terres de l'Ebre (FCCTE), en acollir-se a aquesta excepció, es desenvolupa un programa específic a fi que els interessats puguin sol·licitar la seva autorització i apliquin les mesures necessàries per a la seva obtenció.

Aquesta autorització excepcional s'atorga exclusivament a l'entitat (FCCTE) sol·licitant i, de forma extensiva, als seus federats.

2. ÀMBIT D'APLICACIÓ:

El present programa s'aplicarà a totes les aus que s'utilitzin com a reclams per a la caça d'aus aquàtiques dins de l'àmbit territorial de Catalunya.

L'aplicació d'aquest programa es realitzarà sens perjudici de les disposicions establertes per la legislació vigent en matèria de vigilància i control de la influència aviària (IA), així com de les relatives a l'activitat cinegètica.

3. BASES TÈCNIQUES DE L'AUTORITZACIÓ DE LA CACERA AMB ENZES:

L'autorització d'aquesta activitat està condicionada al compliment dels següents aspectes:

3.1 Avaluació del risc:

Abans de l'inici de la temporada de cacera, el Servei de Prevenció en Salut Animal (SPSA) durà a terme una avaluació del risc en relació a la influència aviària per determinar si la situació de la malaltia a Catalunya permet la realització d'aquest tipus d'activitat. Per fer l'avaluació del risc es tindrà en compte la situació epidemiològica de la malaltia i el grau de compliment del programa de vigilància específic dels enzes durant les temporades de cacera anteriors.

Cal tenir en compte que una avaluació del risc favorable quedaria automàticament sense efecte en el cas que hi hagués algun canvi en qualsevol de les condicions que van donar lloc a la seva autorització o en el moment que el DARP considerés que l'activitat pot suposar un risc per la salut animal o la salut pública.

3.2 Registre administratiu de les instal·lacions on s'allotgen els enzes:

Caldrà disposar d'un registre actualitzat de les adreces i coordenades geogràfiques de totes les instal·lacions on s'ubiquen els enzes.

Aquestes instal·lacions hauran de complir els requisits de bioseguretat establerts a la normativa d'influència aviària per tal de minimitzar el contacte d'aquestes aus amb les aus salvatges tant a les instal·lacions on s'allotgen, com durant els trasllats i durant la cacera.

Està prohibit allotjar els enzes en explotacions comercials d'aus de corral i en nuclis zoològics on s'allotgin altres aus captives.

3.3 Identificació i control de moviment dels enzes:

Inclusió d'aquesta informació en els registres corresponents per tal de garantir-ne la traçabilitat.

3.4 Vigilància de l'estat sanitari dels enzes:

Mitjançant vigilància activa amb presa de mostres a la finalització de la temporada de cacera per ser analitzades enfront la IA, i un sistema de vigilància passiva amb la presa de mostres dels animals dels quals no es pugui determinar a priori la causa de la seva mort.

3.5 Nombre d'enzes per autoritzar:

El nombre màxim d'enzes anellats per caçador serà de 8.

S'estableix una excepció per aquells titulars d'àrees privades de cacera amb llocs de caça, als quals se'ls permetrà tenir un màxim de 50 enzes. Els caçadors que vagin a caçar en aquestes àrees privades han de complir amb els requisits que es demanen per poder caçar amb reclam viu.

3.6 Identificació de les aus:

Totes les aus que vulguin estar autoritzades com a enzes han d'estar identificades amb un sistema d'anella tancada. La Federació de Caça de les Terres de l'Ebre (FCCTE) serà l'encarregada de la seva distribució. A les anelles haurà de constar, com a mínim, la següent informació:

- Sigles identificatives la federació de caça de les Terres de l'Ebre.
- Número d'anella.

Es numerarà cada anella amb un número correlatiu de 6 xifres, començant pel 000000. Aquest número no es podrà repetir.

L'anella assignada a cadascun dels reclams serà única i intransferible. No caldrà canviar l'anella en cas de canvi de propietari de l'au, n'hi haurà prou amb anotar el canvi de titularitat al registre que duu la federació de caça.

Els animals joves, recries o reposicions, que encara no es fan servir com a reclams, han d'estar a l'explotació, però no cal anellar-los fins a la seva utilització com a enze.

3.7 Traçabilitat i registres:

La federació de caça haurà de tenir i mantenir actualitzat un registre en suport informàtic dels caçadors en actiu que siguin titulars d'enzes. Aquest registre, que haurà d'estar a disposició dels SVO del DARP sempre que es requereixi, caldrà que contingui com a mínim la següent informació:

- a) Nom i NIF del titular.
- b) Número de federat.
- c) Adreça on es mantenen els reclams, incloent les coordenades geogràfiques.
- d) Identificació dels reclams (número d'anelles).
- e) Estat dels reclams: alta, baixa. En cas que un reclam es doni de baixa s'haurà de fer constar la data en la que s'ha produït i el motiu d'aquesta (mort, canvi de titular...)

Els titulars dels enzes hauran de tenir actualitzats els següents registres:

Registre de la identificació: cada propietari haurà notificar a la federació de caça corresponent les dades que es demanen al punt anterior. Si no es produeixen canvis no caldrà repetir la

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació
**Direcció General d'Agricultura
i Ramaderia**

Servei de Prevenció en Salut Animal

declaració cada temporada. Qualsevol modificació de les dades s'haurà de comunicar a la federació en un termini màxim de 10 dies.

Registre de la vigilància sanitària: la informació derivada de l'aplicació del sistema de vigilància de l'estat de salut dels enzes haurà de contenir com a mínim les següents dades:

- a) Data.
- b) Número d'anella enze.
- c) Motiu (mostreig, mort, malaltia...).
- d) Nom del veterinari, si assisteix.

Els documents generats com a conseqüència de la vigilància sanitària (resultats del laboratori, informes veterinaris, o receptes de tractaments) s'hauran de conservar i annexar al registre.

Registre dels moviments: tots els moviments d'entrada o sortida de reclams del lloc on s'allotgen, per qualsevol motiu (incloent la seva venda o traspàs), es registraran en un llibre, on han de constar les dades següents:

- a) Data.
- b) Número d'anella.
- c) Tipus de moviment (entrada/sortida).
- d) Motiu (cacera, compra, traspàs...).
- e) Origen.
- f) Destí.

Els titulars hauran de fer constar tota aquesta informació al "*Llibre de registre dels enzes per a la caça d'aus aquàtiques*".

Els moviments fora de Catalunya només es podran realitzar entre les altres CA que també tenen autoritzada aquesta activitat (València i Andalusia), amb el consentiment previ de la CA de destí. Aquests moviments seran només per realitzar l'activitat de la caça en aquestes CA. Els enzes hauran d'anar acompanyats d'un certificat veterinari emès per/per la veterinari/ària habilitat/da on consti que les aus que es volen traslladar no presenten signes clínics de cap malaltia infecto-contagiosa i han estat sotmeses a analítiques enfront la IA amb resultat favorable durant els 10 dies anteriors al moviment.

De la mateixa manera, només es permetrà l'entrada a Catalunya de reclams procedents d'altres CA que tinguin autoritzada l'activitat de la caça a Catalunya, sempre i quan s'informi del seu trasllat als SVO de l'OC o els ST corresponents. Aquests enzes també hauran d'anar acompanyats d'un certificat veterinari on consti que les aus a traslladar no tenen signes clínics de cap malaltia infecto-contagiosa i hauran de disposar de resultats analítics favorables enfront la IA realitzats durant els 10 dies anteriors al trasllat.

Tota la documentació es conservarà durant un període mínim de tres anys i haurà d'estar a disposició de l'autoritat competent quan aquesta ho requereixi. Cas que els registres no estiguin disponibles en el moment de ser requerits, el titular dels reclams disposarà de 48 hores per presentar-los.

3.8 Bioseguretat:

Seràn d'aplicació obligatòria les mesures que s'especifiquen a continuació. Aquestes directrius es troben recollides al document sobre "Directrius de bioseguretat per a la caça d'ànecs amb reclam viu", que es troba publicat a la web del DARP, i que, de manera resumida són les següents:

a) Instal·lacions

Està prohibit mantenir enzes en explotacions comercials d'aus, incloent les de repoblació.

Cas de mantenir reclams amb altres aus d'autoconsum en un mateix corral, hauran d'estar separades per una tanca cega (una malla no és suficient). Igualment, no podran compartir abeuradors, menjadores, o altre material.

Les instal·lacions estaran construïdes de forma que impedeixin que les aus salvatges entrin en contacte directe amb els reclams, el seu menjar o l'aigua que beuen.

b) Desplaçaments:

Cal netejar i desinfectar adequadament els mitjans de transport i els equips utilitzats per aus i caçadors, després de cada desplaçament.

c) Durant la caça:

Complir amb les recomanacions higièniques a seguir durant la pràctica de l'activitat cinegètica.

4 VIGILÀNCIA DE L'ESTAT SANITARI DELS ENZES:

Es farà mitjançant anàlisis serològics o virològics.. La presa i tramesa de mostres l'efectuarà el/la veterinari/ària habilitat/da.

Les mostres s'enviaran correctament identificades amb el número d'anella conjuntament amb el full de tramesa de mostres (s'adjuntarà un full de tramesa de mostres per cada titular) al laboratori del CESAC.

Una vegada el CESAC tingui els resultats, els enviarà a la FCCTE i al SPSA.

Es faran diferents tipus de controls analítics:

A través d'un sistema de **vigilància passiva**, realitzant el mostreig de tots els reclams que s'hagin mort i dels quals no se'n pugui determinar a priori la seva causa.

En aquests casos, caldrà que el titular avisi a la FCCTE que procedirà per tal que el/la veterinari/ària habilitat/da prengui mostres d'hisops cloacals i traqueals per analitzar enfront el virus de la IA mitjançant la tècnica de la RT-PCR.

De manera rutinària, es seguirà un sistema de **vigilància activa** que es durà a terme de la següent manera:

Abans de l'inici de temporada, a tots els animals joves que es fan servir de reclam per primera vegada. Es prendrà mostra d'hisops cloacals i traqueals.

En un termini no superior als 30 dies de la finalització de la temporada de cacera es prendran mostres d'hisops cloacals i traqueals d'un determinat nombre d'exemplars de cada unitat epidemiològica (instal·lacions) en les que estiguin ubicats els reclams. A causa de l'elevada susceptibilitat d'aquestes aus per a contraure la influència aviària, pel càlcul del nombre de mostres s'ha estimat una prevalença d'un 20% amb un nivell de confiança del 95%. Per tant, el nombre d'animals que cal mostrejar per cada unitat epidemiològica en les quals estiguin ubicats els enzes és el que es relaciona a continuació:

Nombre d'enzes per instal·lació	Nombre animals a mostrejar
5-7	TOTS
8	6
9	7
10	8
11-15	9
16-20	10
21-30	11
31-50	12

Analítiques prèvies a la venda, canvi de titularitat o moviment cap altres CA: en aquests supòsits s'estableix com a requisit previ l'existència d'un anàlisi serològic enfront la IA durant els 10 dies anteriors al moviment. Alhora cal recordar que els enzes que es traslladin de CA hauran de moure's amb la seva corresponent documentació sanitària de moviment, emesa pels SVO.

5 PROCEDIMENT D'AUTORITZACIÓ DE L'ACTIVITAT:

La Federació Catalana de Caça de les Terres de l'Ebre, 30 dies abans del període hàbil de caça d'aus aquàtiques, haurà de presentar una sol·licitud d'autorització excepcional als Serveis Territorials. Aquesta sol·licitud ha d'adreçar-se a la Secció de Ramaderia i Sanitat Animal. A la sol·licitud caldrà que faci constar les dates concretes del període de caça i adjuntar el llistat complet de caçadors amb els seus enzes que s'hi volen acollir.

Els Serveis Territorials, una vegada en facin les comprovacions pertinents, autoritzaran l'activitat per la temporada en curs sempre i quan l'avaluació del risc efectuada per part del SPSA sigui favorable.

Controls a efectuar:

Es realitzaran una sèrie de controls, per tal de garantir el compliment dels requisits que han permès l'autorització de l'activitat:

Controls per part del/de la **veterinari/ària habilitat/da:**

- Visites de control de les instal·lacions per revisar el compliment les mesures de bioseguretat que estableix el programa.

La selecció de la mostra serà aleatòria i l'efectuarà el SPSA en base a la sol·licitud presentada per la federació a l'inici de la temporada de cacera.

- Revisió de les mesures de bioseguretat de totes les instal·lacions on s'allotgin els enzes d'aquells caçadors que sol·licitin per primera vegada l'autorització per aquesta activitat.

- Inspecció de totes les instal·lacions d'aquells caçadors dels quals els agents rurals hagin informat d'alguna irregularitat durant els controls sobre el terreny en el marc de les inspeccions que s'efectuen durant el període hàbil de caça. Caldrà revisar les mesures de bioseguretat i comprovar que els enzes que s'hi allotgen disposen de l'autorització i dels controls serològics pertinents. Si no és el cas, caldrà efectuar la presa de mostres per tal de descartar la malaltia. Caldrà comunicar al titular que fins que no s'obtingui els resultats analítics els enzes queden immobilitzats a les instal·lacions.

Tots els controls fets s'hauran de reflectir al document de "*Full de control de les aus utilitzades com a reclam de caça (enzes) en relació al programa de vigilància de la influència aviària*" i una còpia de tota la documentació s'haurà de presentar als ST corresponents.

Controls per part dels **SVO dels ST o de les OC:**

Revisió documental dels controls analítics efectuats al enzes en un percentatge de caçadors, a determinar pel SPSA.

6 BASES DE FUNCIONAMENT DEL PROGRAMA:

Responsabilitats de cada una de les parts implicades al programa:

6.1 Servei de Prevenció en Salut Animal:

- a) Elaborar el programa.
- b) Donar les instruccions pertinents als Serveis Territorials, a la Direcció General dels Agents Rurals i al/a la veterinari/ària habilitat/da.

- c) Elaborar els informes que corresponguin.
- d) Elaborar els resums pel MAPA.

6.2 Serveis Veterinaris Oficials dels Serveis Territorials:

- a) Efectuar el seguiment del programa.
- b) Acompanyar al/a la veterinari/ària habilitat/da en alguns controls establerts en el present programa.

6.3 Direcció General dels Agents Rurals:

Comunicar als Serveis Territorials qualsevol irregularitat detectada als controls que facin sobre el terreny als caçadors amb enzes efectuats dins les inspeccions que s'efectuen de manera rutinària durant el període hàbil de caça.

6.4 Veterinari/ària habilitat/da:

Complir amb les compromisos inherents a l'habilitació i seguir les instruccions que el SPSA li encomani.

6.5 Federació de Caça:

- a) Identificació dels enzes: proporcionar als caçadors el material identificatiu establert i dur un registre de la identificació de les aus.
- b) Dur un registre específic en suport informàtic dels caçadors amb enzes on s'inclogui com a mínim: nom del titular, número de federat, adreça de les instal·lacions on s'allotgen els enzes (amb coordenades), identificació dels enzes (anelles), estat dels reclams (altes i baixes), motiu de la baixa (mort, canvi de titular...), data del canvi de l'estat. Aquest registre ha d'estar a disposició del DARP quan sigui requerit.
- c) Presentar a l'inici de cada temporada de caça el llistat de caçadors amb la relació dels seus enzes als Serveis Territorials, directament adreçada a la Secció de Ramaderia i Sanitat Animal.
- d) Coordinar la realització de la presa de mostres, tant a l'inici de temporada com al final.

6.6 Titulars del enzes:

- a) Identificar els enzes de la manera establerta i amb les anelles proporcionades per la federació de caça.
- b) Notificar a la federació qualsevol modificació de les dades: canvi de titular, baixes, altes de nous enzes...
- c) Tenir actualitzat tots els registres, en especial el "Llibre de registre d'enzes per a la caça d'aus aquàtiques" i dur-lo durant les caceres.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació
**Direcció General d'Agricultura
i Ramaderia**

Servei de Prevenció en Salut Animal

- d) Informar al DARP i a la federació de caça qualsevol mortalitat sense causa aparent que afecti a les aus.
- e) Seguir amb les directrius establertes al programa de vigilància sanitària.
- f) Ser posseïdor de la llicència federativa atorgada per la Federació de Caça de les Terres de l'Ebre
- g) Els enzes han de romandre allotjats permanentment a les instal·lacions autoritzades a les Terres de l'Ebre, excepte en el moment de la pràctica de la caça.
- h) Els enzes no podran estar fora de les instal·lacions autoritzades pel seu allotjament més de 48 hores consecutives fent de reclam i hauran de complir amb les mesures de bioseguretat i benestar animal establertes.

Si s'evidencia l'incompliment reiterat en l'establert en aquest programa per part d'algun titular se li revocarà l'autorització per poder caçar amb enzes.

Servei de Prevenció en Salut Animal
Abril de 2019